

GLASTUINBOUW EN CHAMPIGNONTEELT: GEMIDDELD STABIEL*Anita van der Knijff Kees Vernooy en Johan Bremmer*

De resultaten van het gemiddelde glastuinbouwbedrijf zijn in de drie glastuinbouwsectoren en de champignonenteelt relatief weinig veranderd. De glasgroentebedrijven en de pot- en perkplantenbedrijven zijn er iets op vooruit gegaan terwijl de snijbloemenbedrijven en champignonbedrijven iets hebben ingeleverd.

Glasgroenteteelt: hogere productie en hogere prijzen

De uitbundige zonneschijn heeft geleid tot een fors hogere productie per m². Met name telers van komkommer en tomaat hebben hiervan geprofiteerd; telers van paprika profiteerden in iets mindere mate. Gemiddeld was de productie per m² 3% hoger.

De hogere productie heeft in een beperkt aantal gevallen tot lagere prijzen geleid. Gemiddeld was de prijsstijging van de glasgroenten 2%. De prijzen van de tomaat lagen gemiddeld 2% lager. Trostomaten waren goedkoper en losse tomaten duurder. Dit hangt samen met de steeds verdergaande omschakeling naar trostomaten. De prijzen van paprika's zijn gemiddeld gestegen. Rode paprika's waren 10% duurder; de prijs van gele paprika's moest 5% inleveren. De prijzen van komkommers waren 7% hoger. Over het hele seizoen was het prijsverloop overigens grillig. Omdat telers als gevolg van teeltwisselingen niet continu aanvoeren, is er groot verschil in de mate waarin telers van de hogere prijzen konden profiteren.

De kosten zijn ook dit jaar toegenomen, gemiddeld met 3%. Uitschieter zijn de kosten voor energie die gemiddeld 12% hoger zijn. Zowel het verbruik, veroorzaakt door de koude wintermaanden aan het begin van het seizoen, als de prijs, veroorzaakt door een hogere olieprijs als gevolg van spanningen in het Midden-Oosten, was hoger.

Omdat de opbrengsten sterker zijn gestegen dan de kosten per m² ligt de opbrengsten-kostenverhouding iets gunstiger dan vorig jaar. In 2003 ligt deze verhouding op 99%, 2%-punten hoger dan in 2002. Het gezinsinkomen uit bedrijf per bedrijf ligt daarmee op 78.000 euro (zie tabel 1). Dit is voldoende om licht positieve besparingen te realiseren. De glasgroentebedrijven zetten daarmee de opgaande lijn voort (zie figuur 1).

Tabel 1 Rentabiliteit en gezinsinkomen uit bedrijf van glastuinbouw en champignonenteelt

	Glasgroente- bedrijven	Snijbloemen- bedrijven	Pot en perkplanten- bedrijven	Champignon- bedrijven
Rentabiliteit				
2001 (v)	96	96	102	100
2002 (v)	97	96	102	95
2003 (r)	99	93	103	93
Gezinsinkomen uit bedrijf (x 1.000 euro)				
2001 (v)	52,6	63,1	84,4	83
2002 (v)	64,8	71,6	104,4	63
2003 (r)	78	54	111	55

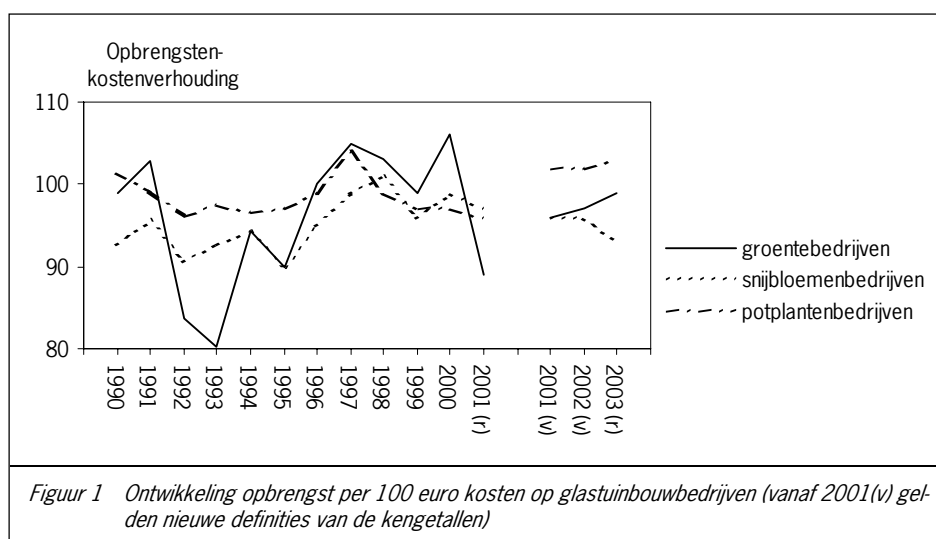
Bloemisterij: wisselend succes

De bedrijfsresultaten in de bloemisterij laten geen eenduidig beeld zien. De veilingomzet van snijbloemen daalde met 1,5% terwijl de veilingomzet van pot- en perkplanten met 6,5% toenam gedurende de eerste 10 maanden van het jaar. De productie van snijbloemen lag op een vergelijkbaar niveau als het jaar daarvoor. Ondanks een afname van het areaal wisten de prijzen niet aan te trekken en bleven gelijk met het jaar daarvoor. Met name de roos, de belangrijkste snijbloem, heeft te kampen met prijsdalingen. De prijzen van pot-

en perkplanten lagen ongeveer 1% lager dan het jaar daarvoor. De productie per m² gemeten in stuks is echter sterk gestegen. Dit is het gevolg van verschuivingen in het assortiment (meer bloeiende planten en meer perkgoed) en de aanvoer van kleinere potmaten.

De kosten zijn op snijbloemenbedrijven met 4% en op pot- en perkplantenbedrijven met 1% toegenomen. Ook in deze bedrijfstak komt de grootste toename voor rekening van kosten van energie.

De ontwikkeling in kosten en opbrengsten leidt tot een daling van de opbrengsten-kostenverhouding van 3%-punten tot 93% in 2003 bij de snijbloemenbedrijven, een matig tot slecht jaar. Bij de pot- en perkplantenbedrijven neemt deze met 1%-punt toe tot 103%, opnieuw een goed jaar (zie figuur 1). De inkomens uit bedrijf per bedrijf zijn gemiddeld 54.000 euro voor snijbloementelers en 111.000 euro voor pot- en perkplantentelers (zie tabel 11). In de snijbloementeel is dit net onvoldoende om besparingen te realiseren; in de pot- en perkplantenteelt is dit inkomen voldoende voor ruime besparingen.

Champignonteelt: jaarlijks verder in de min

De champignonteelt maakt in 2003 opnieuw een minder goed jaar door. De slechtere resultaten worden vooral veroorzaakt doordat de prijzen met 1,9% zijn gedaald. De kg-productie is iets toegenomen, maar dat kon het negatieve effect van de prijzen onvoldoende compenseren. Dat de prijzen onder druk staan wordt veroorzaakt door de jaarlijks toenemende concurrentie uit met name Polen. De ontwikkeling van de exportstromen van het verse product geven hiervoor een belangrijke indicatie. Na een jarenlange exportgroei is er voor het eerst sprake van een stabilisering van de Nederlandse afzet op de EU-markt. Richting het Verenigd Koninkrijk kon de export wel worden verruimd, maar de export naar Duitsland bevindt zich al enige tijd in een neergaande lijn. Daarnaast moet in 2003 rekening worden gehouden met de prijzenoorlog van de supermarkten.

De kosten stegen met 1,6%, ondanks dat de prijs van compost - de belangrijkste kostenpost - iets daalde. Omdat de omzet is afgenomen en de kosten zijn gestegen is het bedrijfsresultaat opnieuw verslechterd. De rentabiliteit wordt voor 2003 geraamd op 93%. Vergelijken met het slechte jaar 2002 is dat een daling met 2%-punten, waarbij aangetekend moet worden dat het effect van de prijzenoorlog over de laatste vier maanden van 2003 nog onvoldoende in kaart kan worden gebracht.

Het gezinsinkomen uit bedrijf is per bedrijf geraamd op 55.000 euro. Dat is onvoldoende om de kosten van levensonderhoud en de verplichte belastingen en premies te betalen. Hierdoor zullen in 2003 op champignonbedrijven gemiddeld opnieuw ontsparringen optreden (zie tabel 1).

Meer informatie: Rapport 1.03.05 *Actuele ontwikkeling van bedrijfsresultaten en inkomens in 2003.*